

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

A NÉPSZAVA órjárata a kerületi tanácsok lakásosztályán

Küzdelem Kispesten a lakáshiánnyal és a kapitalista építkezés örökségével

Forrás: *Népszava*

1958. 7. 4.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

333. 32

Hely *439. Bp. 68*

Idő *"1958"*

Személy

Helyszám

Szerkesztőségünkbe számos levél érkezik lakásügyben: olvasóink nemegyszer a budapesti kerületi tanácsok lakásosztályainak munkájáról írnak. A főváros lakáshelyzete valóban nehéz. Jól tudjuk, hogy ebben az évben a tanácsok a legjobb akarattal sem tudják kielégíteni az igénylőket. Elhatároztuk, hogy sorra járjuk a fontosabb kerületeket és tájékoztatjuk olvasóinkat a tanácsok munkájáról. Azt vizsgáltuk: miként gazdálkodnak a fővárosi tanácsok a megüresedett vagy új lakásokkal — és hogy az elosztásnál valóban a legrászorultabbak kapják-e a lakásokat. Első utunk a XIX. kerületbe, Kispestre vezetett.

Két hónappal ezelőtt Tóth Gézáné kispesti munkásasszony féléjszakán át sírva panaszkodott Szabó Kálmánné tanácsagnak. Hét esztendeje lakik ötödmagával olyan üzlethelyiségben, ahol a nagymama két összetolt fotelben alszik, a súlyosan beteg, operált férj pedig egy ágyban feleségével. Hiába fűtötték el a télen 35 mázsá fát, mégis befagyott a vödörben a víz.

A kerületi tanácsnál jól ismerik helyzetüket, mondják is, hogy ez a helyiség nem való lakásnak. Mégsem jutott hét esztendő alatt Tóthék számára egészséges hajlék!

Igaz, az ellenforradalom után valaki azt mondta nekik, miért nem foglaltak önkényesen, őket úgysem teheték volna ki. De Tóthék nem olyan emberek, akik kalandokba bocsátkoznak.

Az egyes hibákról mindig sokan és sokat beszélnek

A legutóbbi tanácsági beszámolón ismét szóvártették nehéz helyzetüket és kérték, hogy segítsenek rajtuk. A végén már

felindulva beszéltek, mert épp a házukban történt, hogy egy fiatal házaspár, amely egyébként megfelelő egyszoba-konyhas lakással rendelkezett, két-szoba-összskomfortosat kapott. Igaz: helyükre négygyermekes család került, akik sorsának javulását jó szívvel fogadták Tóthék is. De az nem tetszik, hogy két személy nagyobb lakást kap, minden elfogadható indokolás nélkül.

Ha Tóthék esete alapján ítélünk meg a tanács munkáját, akkor csak rosszat mondhatnánk. De ne legyünk felületesek: nézzünk be a kerületi tanács lakáshivatalába, hogy tárgyilagosan megállapíthassuk, kik kaptak lakást Kispesten.

Az utóbbi másfél esztendőben kétségtelenül csökkent a bürokrácia, tehát javult a munka a lakáshivatalban. Az ügyfeleknek már nem kell sorban állniuk: mindennap van félfogadás.

Az elv, amely szerint elosztják a lakásokat, jó. Igyekeznek igazságos döntéseket hozni, de a gyakorlatba imitt-amott hiba csúszik. S ha egy kiutalás hibás, arról a kerületben már

sokan és sokat beszélnek.

25 lakás — 1500 igénylő

A lakásosztály négy csoportba sorolja a kérvényezőket: az első helyre kerülnek azok, akiknek feje fölött életveszélyes fedél van; a következő csoportban a lakás céljára meg nem felelő helyiségben élők és a fertőző beteg családtaggal egy szobában lakók következnek; aztán jönnek az ifjú házaspárok és a negyedik helyen szerepelnek — de jogos igénylőként tartják őket nyilván — a zsúfoltságban élők. A lakások 70 százalékát munkások kapták az elmúlt esztendőben. Húsz százalékot — a lehetőség szerint — az ifjú házaspároknak juttatnak.

— Az 1500 lakásigénylés — ennyit tartunk pillanatnyilag nyilván a kerületben — többé-kevésbé jogos — mondja dr. Károly László, a lakásosztály vezetője. — Ezzel szemben huszonöt lakást kaptunk tavaly. Tessék ezt úgy elosztani, hogy mindenki számára igazságos legyen.

Valóban: huszonötöt ezeröt száz felé lehet elosztani. Ennek ellenére úgy véljük, hogy a nagyon is rászorult Tóth-családnak hét év alatt már valahogyan lehetett volna egészséges lakást juttatni, annál is inkább, mert a tavalyi huszonöt lakás is több huszonöt nál.

A kerületben elköltözés és halálozás miatt havonta két-

három lakás szintén szabaddá válik. Időnként törvénytelen lakáscseréket és ügyeskedő lakásátjátszókat is lelepleznek a tanács alkalmazottai. Ilyenkor a lakásokat lefoglalják és rendelkezhetnek velük.

Peremváros az ingoványon

Sajnos, még ezekkel együtt is nagyon kevés a kiutalható hajlék. Az igénylők száma pedig egyre szaporodik. Ennél nemcsak az az oka, hogy az emberek házasodnak, vagy vidékről Pestre költöznek, hanem az is, hogy Kispester 50—60 évvel ezelőtt hatalmas ingatlanspekuláció indult. Ingoványos talajra, lecsapoló nádasra építették a házakat és most azok egymásután mondják fel a szolgálatot. Mintha »minden« a lakók és a tanács ellen esküdött volna. Nagy szükség van minden kis helyiségre, hogy valamelyest is enyhíthessék a lakás gondokat.

A kerületi tanács lakásosztályához rengeteg panaszos levél érkezik. A súlyos eseteket a lakásügyi állandó bizottság megvizsgálja és megállapítja a sorrendet: az életveszélyes lakásban lakók közül ki, mikor kap kiutalást. Az állandó bizottság üléséről készült jegyzőkönyvek arról tanúskodnak, hogy a tanács tagok nagyon is komolyan veszik a rájuk bízott feladatot.

A február 11-i állandó bizottsági ülésen például Magera

Rudolf, a bizottság elnöke felelősségre vonta a lakásosztály vezetőjét, amiért nem tartották be következetesen az általuk javasolt sürgősségi sorrendet. Úgy látszik, hatott a bíráló, mert a március 11-i jegyzőkönyv viszont arról tanúskodik, hogy a február 11-én megállapított sorrendet figyelembe vették.

Az állandó bizottság közbeszól

A közelmúltban — mondja Magera Rudolf — a tanács egyik vezetője azt ajánlotta, hogy utaljunk ki egy ismerősének lakást. Igaz, nem erőszakolta, csupán azt kérte, vizsgáljuk meg az ügyet és döntsünk aszerint. De azért egy kis nyomást lehetett érezni. Az állandó bizottság a lakásosztály döntése ellenére sem egyezett bele ebbe a lakás kiutalásba.

A tapasztalatok tehát azt mutatják, hogy a XIX. kerületi tanács lakásosztálya az utóbbi esztendőben az arra rászorulóknak juttatta a lakásokat. Mégis előfordul egy-egy olyan eset, amelyről Tóthék a tanácsülésen panaszkodtak — s az már nyomban kedvezőtlen színben tünteti fel a tanács munkáját.

Tudjuk, hogy huszonöt lakást nem lehet ezeröt száz felé vágni. Azt is tudja mindenki, hogy még ha kétszázat osztá-

nának is ki évente, akkor is lenne ezerháromszáz jogos igénylő, aki saját személyére nézve sérelmesnek tartaná a többi kiutalást.

Elegendő, ha egyetlen hiba csúszik a kiutalások közé ahhoz, hogy a kerületben az emberek ne higgyenek a többi kiutalás igazságosságában.

Az állandó bizottság megszervezése nagyon helyes lépés volt. Öt tanács tag vizsgálja ki a legsúlyosabb eseteket s valamennyien jól ismerik a kerület lakáshelyzetének problémáit, tanács tagok, tehát érintkeznek választóikkal, lelkiismereti kérdés számukra a lakások helyes elosztása. Ha a lakásosztály a jövőben még több segítséget kér és kap az állandó bizottságtól, még jobb lesz a munka, elkerülhetik, vagy majdnem lehetetlenné tehetik a téves döntést egy-egy kiutalásnál.

Lendvai Vera